

Savez za esperanto Bosne i Hercegovine
Esperanto-ligo de Bosnio kaj Hercegovino
Савез за есперанто Босне и Херцеговине

OKRUGLI STO

JEZIK I VJEŠTAČKA INTELIGENCIJA

SARAJEVO, 20-21. FEBRUAR 2025. GODINE

- TREĆA INFORMATIVNA NOTA -

POD POKROVITELJSTVOM:
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRAZOVANJA I NAUKE

Sadržaj:

1. O organizatoru.....	3
2. Pokrovitelj.....	3
3. Cilj okruglog stola.....	3
4. Teme	4
5. Ključni uvodničari	4
6. Učesnici	5
7. Prijava učešća i akreditiranje	5
8. Program okruglog stola	5
Nacrt programa:	6
9. Radni jezik / prevod.....	7
10. Lokacije	7
11. Mediji i informisanje javnosti	7
Publikovanje izlaganja i diskusija	7
12. Dolasci iz inostranstva i odlasci	8
Transport sa aerodroma ili autobuske / željezničke stanice.....	8
13. Smještaj.....	8
14. Ključne kontakt informacije	8

1. O organizatoru

Savez za esperanto Bosne i Hercegovine je udruženje pristalica međunarodnog jezika esperanta koje djeluje na području cijele Bosne i Hercegovine. Savez baštini tradiciju esperantske ideje još od 1910. godine kada je osnovano prvo esperantsko društvo na prostoru BiH.

Osnovni cilj Saveza za esperanto BiH je širenje međunarodnog jezika esperanta među građanima cijele BiH, razvijanje pokreta za esperanto i organizovanje članstva za praktičnu upotrebu esperanta u međunarodnim odnosima u svrhu uklanjanja jezičkih prepreka, a radi učvršćenja mira, zaštite ljudskih prava, jačanja uzajamnog poštovanja i prijateljstva, razmjene duhovnih dobara i razvijanja demokratskih principa u međunarodnim odnosima.

Savez ima dugu tradiciju i bogatu historiju društvenog aktivizma, kao i doprinosa bosanskohercegovačkoj nauci u vidu organizovanja nekoliko naučno-stručnih skupova:

- Evropska unija jučer, danas, sutra - jezički i kulturni aspekti, Sarajevo 2010. godine
- Društveni aspekti pokreta za esperanto, Banjaluka 1987. godine;
- Jezik i međunarodno komuniciranje, Sarajevo 1984. godine;
- Jezik i rasizam, Sarajevo 1976. godine.

2. Pokrovitelj

Pokrovitelj i glavni finansijer okruglog stola je Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke.

3. Cilj okruglog stola

Jezik i vještačka inteligencija je tema koja spaja dvije naučne oblasti, humanističke i tehničke nauke. Namjera skupa je omogućiti interdisciplinarnu raspravu sa ciljem da ovaj skup podstakne na dalje izučavanje ova dva fenomena, ali i poluči nove poglede i primjenjive ideje.

Okupljanjem relevantnih osoba iz domaćih i međunarodnih naučnih i stručnih krugova namjerava se inicirati naučno-stručnu raspravu o različitim aspektima i pitanjima razvoja jezika, mogućnostima primjene vještačke inteligencije, metodološkim pristupima i istovremeno povećati dostupnost informacijama na nacionalnim, etničkim i planskim jezicima.

Jedan od ciljeva je ponuditi platformu za razmjenu prakse, iskustava i ideja o upotrebi i perspektivi umjetne inteligencije u svijetu i BiH. Istovremeno, kroz medijsku promociju želi se popularizirati temu digitalizacije, vještačke inteligencije i primjene savremenih tehnoloških i komunikacijskih rješenja u praksi (nastavi, nauci, privredi, itd.)

4. Teme

Teme o kojima će se raspravljati na skupu (ne strogo ograničeno na njih) su:

- Matematički i računarski principi obrade jezika i mašinskog učenja
- Veliki jezički modeli: Trenutno stanje, društveni uticaj i prilike za inovacije
- Primjene vještačke inteligencije u jezičkim istraživanjima
- Prirodni, izvještačeni i vještački jezik
- Upotreba vještačke inteligencije u nastavi jezika
- Etička razmatranja o korištenju vještačke inteligencije u univerzitetskom obrazovanju
- Interkulturalna komunikacija i moguća uloga vještačkog jezika kao medija komunikacije
- Utjecaj AI na mašinsko prevođenje, naknadno uređivanje, etiku i drugo

Uvodničari i drugi izlagači su dobrodošli da sugerišu nazive svojih izlaganja za koja cijene da mogu naći svoje mjesto u okviru naziva skupa.

5. Ključni uvodničari

Namjera je okupiti naučnike, stručnjake i istraživače iz oblasti nauke o jeziku, obrazovnih nauka, komunikoloških nauka, društvenih nauka i informacionih tehnologija da podjele svoja iskustva i uvide te sudjeluju u domišljatim raspravama o upotrebi umjetne inteligencije u istraživanju jezika, didaktike, uticaja mašinskog prevođenja na jezik, njegovu etičku upotrebu, naknadno uređivanje i drugo.

Ciljanom selekcijom ključnih govornika, žele se osigurati uvodna obraćanja najmanje šest ključnih uvodničara. Težnja je da struktura uvodničara bude raznovrsna, da ima doktore nauka, govornike koji se bave primjenom teme u praksi, kao i istraživače iz drugih država, kako bi ovaj skup imao referentne uvodničare, spoj nauke i prakse, te domaće i međunarodne uvide u temu.

Ključni uvodničari su dužni najdalje do 13.12.2024. godine potvrditi svoje učešće i dostaviti tačan naziv teme svog izlaganja.

Kratak pisani sažetak izlaganja (do 150 riječi), kratku biografiju i fotografiju po mogućnosti trebaju dostaviti do 13.01.2025. godine.

6. Učesnici

Prilikom pozivanja blizu trideset učesnika okruglog stola, želimo osigurati širinu pristupa i pogleda na temu skupa iz različitih naučnih, stručnih i iskustvenih oblasti iz zemlje i inostranstva.

Dio učesnika će biti odabrani i direktno pozvani, a biće otvorena i mogućnost da se zainteresirani učesnici direktno jave organizatoru i izraze želju za učešćem na događaju. Nakon prijave učesnici će dobiti potvrdu o prihvaćenoj registraciji i tehničke informacije.

Konačna lista potvrđenih učesnika će biti dostupna naknadno.

7. Prijava učešća i akreditiranje

Prijave za učešće na skupu je moguće obaviti dostavljanjem popunjenog formulara (Prijava učešća) koji se nalazi u prilogu, putem e-maila: info@esperanto.ba.

Krajnji rok za slanje prijave učešća je 13.02.2025. godine, odnosno sedam dana prije održavanja skupa.

8. Program okruglog stola

Planirana je debata o uticaju vještačke inteligencije i globalnog društva na status nacionalnih, etničkih, priznatih i nepriznatih jezika te planskog jezika, kao i kako povećati pristup jezičkim resursima i doprinijeti razvoju informacionog društva i društva znanja.

Okrugli stol je zamišljen kao dvodnevni događaj sa uvodnim izlaganjima u trajanju do 20 minuta, a nakon svakog izlaganja će uslijediti diskusija svih zainteresiranih učesnika, moderirana od predsjedavajuće(g) te sesije.

Programom je predviđena mogućnost održavanja i jedne večernje debate čiji domaćin može biti akademska institucija koja bi bila zainteresirana da ugosti jedno predavanje.

Program okruglog stola je u fazi nacрта i konačna verzija programa biće dostupna nakon što budu poznata imena svih uvodničara kao i nazivi njihovih tema.

Nacrt programa:

Četvrtak, 20.02.2025.	
10.00 - 10.30	Otvaranje skupa, pozdravna obraćanja organizatora, pokrovitelja i gostiju g. Šefik Rizvanović , predsjednik Saveza za esperanto BiH prof. dr. Jasmin Velagić , dekan Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu (TBC) prof. dr. Jasna Duraković , federalna ministrica obrazovanja i nauke (TBC)
10.30 - 12.30	Uvodna izlaganja, panelom moderira prof. dr. Fahira Fejzić – Čengiđ prof. dr. Samir Ribić „ <i>Kako to radi?</i> “ - demistifikacija tajne principa rada digitalnog računara i inteligentnih algoritama prof. dr. Amila Akagić „ <i>Veliki jezički modeli: Trenutno stanje, društveni uticaj i prilike za inovacije</i> “ prof. dr. Razija Turčinhodžić „ <i>Mašinsko učenje</i> “ Diskusija
12.30 - 14.30	Pauza za ručak (restoran Regina, Kranjčevićeva 35)
14.30 - 16.45	Uvodna izlaganja, panelom moderira Amir Hadžiahmetović , mag. inf. prof. dr. Federico Gobbo „ <i>Etička razmatranja o korištenju vještačke inteligencije u univerzitetskom obrazovanju</i> “ doc. dr. Senija Šehanović „ <i>(Zlo)upotreba ChatGpt-a u visokom obrazovanju Bosne i Hercegovine - case study</i> “ Semir Hambo , mag. hist. „ <i>Mediji i vještačka inteligencija</i> “ Diskusija
20.00 - 22.00	Prijem za učesnike skupa g. Šefik Rizvanović , predsjednik Saveza za esperanto BiH prof. dr. Marina Katnić-Bakaršić , Akademija nauka i umjetnosti BiH Večera (hotel Holiday, Zmaja od Bosne 4)

Petak, 21.02.2025.	
9.30 - 11.30	Uvodna izlaganja, panelom moderira prof. dr. Samir Ribić prof. dr. Fahira Fejzić-Čengiđ „ <i>Interkulturalna komunikacija i moguća uloga vještačkog jezika kao medija komunikacije</i> “ prof. dr. Amela Šehović „ <i>Vještačka inteligencija i njena primjena u jezičkim istraživanjima</i> “ doc. dr. Jasmin Hodžić „ <i>Prirodni, izvještačeni i vještački jezik – teolingvistička perspektiva</i> “ Diskusija Zatvaranje skupa

9. Radni jezik / prevod

Radni jezik okruglog stola će biti bosanski/hrvatski/srpski.

Za govornike na esperantu biće osiguran prevod njihovih uvodnih izlaganja i diskusija.

Prevođenje neće biti osigurano izvan zvaničnih sesija, kafe pauza, obroka, te će svi učesnici biti ohrabreni da ostvaruju međusobnu komunikaciju na njima željeni način.

10. Lokacije

Mjesto održavanja skupa je Sarajevo, u jednoj od sala Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (Zmaja od Bosne bb). Restoran Regina (Kranjčevićeva 35) će biti mjesto ručka prvoga dana, a Restoran hotela Holiday (Zmaja od Bosne 4) je mjesto prijema i večere.

11. Mediji i informisanje javnosti

Putem novinskih agencija, elektronskih i pisanih medija javnost će biti adekvatno informisana o održavanju skupa, temama i govornicima na skupu.

Mediji zainteresirani za posebne medijske priloge, gostovanje u emisijama ili intervju sa nekim od učesnika, mogu kontaktirati organizatora putem e-maila: info@esperanto.ba.

Domaći naučni časopisi i mediji koji izvještavaju o nauci će biti pozvani da učestvuju na skupu.

Otvaranje skupa će biti posebno najavljeno te će biti omogućeno prisustvo svih zainteresiranih medija za snimanje kadrova, uzimanje izjava i snimanje reportaže.

Publikovanje izlaganja i diskusija

Organizator je planirao audio-vizuelno snimanje svih izlaganja i diskusija oba dana skupa.

Planirano je da se kao nastavak ovog projekta, u skorijoj budućnosti snimljeni materijal sa skupa obradi i publikuje u formi zbornika radova, uz prethodno odobrenje od strane autora.

Također, biće omogućeno domaćim i međunarodnim stručnim i naučnim časopisima da preuzmu i objave izlaganja sa skupa, uz prethodnu saglasnost autora.

12. Dolasci iz inostranstva i odlasci

Zbog organičenog budžeta, organizator će sa pozvanim uvodničarima i učesnicima dogovoriti način transporta, termine dolaska i odlaska, te će izvršiti rezervaciju i nabavku avionskih karata, vozničkih ili autobusnih karata.

Za pozvane uvodničare koji će doputovati vlastitim vozilima organizator će prethodno dogovoriti način plaćanja troškova goriva i drugih troškova.

Organizator nije u mogućnosti da pokrije troškove dolaska domaćih učesnika koji putuju unutar BiH.

Transport sa aerodroma ili autobuske / željezničke stanice

Organizator će se pobrinuti za transfer do hotela za pozvane goste koji će doputovati u BiH iz inostranstva, kako prilikom dolaska tako i prilikom odlaska.

13. Smještaj

Organizator će osigurati smještaj za pozvane uvodničare u Hotelu Holiday (Zmaja od Bosne 4).

Smještaj će biti hotelski na bazi noćenja sa doručkom u jednokrevetnim sobama.

Za eventualne dodatne osobe koje su u pratnji gostiju organizator ne snosi troškove, te će gosti sami doplatiti razliku hotelu.

Zbog ograničenih sredstava organizator nije u mogućnosti osigurati smještaj za ostale učesnike.

14. Ključne kontakt informacije

Organizator može biti kontaktiran putem e-mail adrese: info@esperanto.ba za tehnička pitanja, medijske upite, slanje prijave za učešće i sva druga pitanja.

Predsjednik organizacionog odbora:

g. Šefik Rizvanović, dipl. el. ing, predsjednik Saveza za esperanto BiH

Voditelj projekta:

g. Edin Čolić, mag. comm. sekretar Saveza za esperanto BiH (tel. +387 61 508 820)